

EĞİTİM DÜNYASINDAN HABERLER

Asist. Dr. Y. AKYÜZ
Asist. L. CERİTOĞLU
Asist.M.A. KISAKÜREK

Arjantin

Arjantin'de fen öğretimini geliştirmek üzere bir millî enstitü kurulmuştur. Daha çok orta dereceli okullarda fen öğretimini geliştirmekle görevli olan bu enstitü, Millî Eğitim Bakanlığı ile Fen ve Teknik Araştırmalar Millî Konseyinin işbirliği ile kurulmuştur. Enstitünün amacı, fen öğretmenlerinin yetiştirilmesi ve gençlere fen konusunda yeterli bilgi vermektir. Enstitü, fen öğretmenleri için memleket ölçüsünde kurslar açmıştır. Bu kurslarda yeni fikirler ve metodlar üzerinde, laboratuvar araçlarının, öğretim gereçlerinin geliştirilmesi ve program geliştirme üzerinde durulmuştur. (*Asis. M.A. Kısakürek*)

International Newsletter'den
Aralık 1969

İskoçya

1932 yılında İskoçya'da çocuğun mensup olduğu sosyal sınıf ile zekâ bölümünün eğitim ve mesleğine etkileri üzerinde bir araştırma yapılmıştır. 1947 de farklı bir örnekleme ele alınan bu çalışmada, okullardaki 11 yaş öğrencilerinden 1.000 ine "Binet" zekâ testi uygulanmıştır. Bu öğrenciler öğrenim sırasında ve mesleğe atıldıktan sonra izlenmiştir 1932 de başlanan araştırmanın denekleri 1968 de 47 yaşına gelinceye kadar izlenmişlerdir. 1947 de başlayan araştırmanın denekleri ise 1964 de 27 yaşına gelinceye kadar izlenmişlerdir. Bu araştırma IQ su yüksek olan çocukların okulda daha fazla kaldıklarını, el işlerinden ziyade mesleklere rağbet ettiklerini göstermiştir. Bununla beraber ortamın üstünde zeki olanların okulu erken bitirdikleri, vasat zekâlı olanların ise üniversiteyi bitirinceye kadar eğitime devam ettikleri görülmüştür.

Öğrencinin sosyal sınıfının baba mesleğine göre tesbit edildiği çalışmada, çocuğun genellikle baba mesleğinin sınırları içinde kaldığı, fakat işçi çocuklarının % 10 unun sınıf atladıkları görülmüştür. 1947 de başlayan

araştırma öğrenimi terketmek, öğrenime devam ve yüksek öğretime gitme hususundaki kararların daha çok okulda verildiğini göstermektedir.

(*Asis. M.A. Kısakürek*)

International Newsletter'den
Aralık 1969

Tayland

Tayland Eğitim Fakültesi, Eğitim Araştırmaları Enstitüsünde, İlk öğretim ikinci devresindeki öğrencilerin skolastik yeteneklerini destekleyen zihni yetenek faktörlerini bulmak ve bu faktörlerin hangi zihni yetenek teorisine uyduğunu ortaya çıkarmak amacı ile bir araştırma yapılmıştır. Bunun için Tayland'da 5 ilde 10 ilkokulun 7. sınıfından 669 kişilik bir örneklem saptanmıştır. Bu öğrencilere uygulanan 6 skolastik yetenek testinin analizlerinde korelasyon, faktör analizi ve varyans analizi kullanılmıştır.

Sonuç olarak; öğrencilerin skolastik yeteneklerinin (Hiyerarşik teorilere göre) "kristalize yetenekler" ve "geçici yetenekler" olmak üzere ikiye ayrılabilceği ortaya çıkmıştır. Kristalize yeteneklerde sayı-verbal faktör ve pratik faktör olmak üzere birbirleriyle dayanışma halinde bulunan iki tali faktöre ayrılmıştır. Keza, verbal olmayan test sabırlı, kibar öğretmenlerden bahsetmiştir. Boykot liderlerinin vasıfları sorulduğunda bir kısmı iyi, bir kısmı iyi olmayan vasıflar saymıştır.

Öğrencilerin % 23 ü liderlerin kaba, sabırsız, itaatsız, budala, egoist ve duygusal, % 23 ü bunların öğretmenlere, öğrencilere ve velilere karşıt olduğundan bahsetmiştir. % 31 i boykot liderlerinin mutlu, konuşkan, akıllı, cesur, kibar ve diğergâm olduklarından, % 21 i ise lider, devrimci ve haklı olduklarından bahsetmiştir. Öğrencilerin okul yönetmeliklerine tepkileri sorulduğunda; % 61 i bu yönetmeliklerin değişmesi gerektiğini, % 39 u ise değişmemesi gerektiğini söylemişlerdir. Değişmesi gerektiğini söyleyenler içki, kadın, sigara gibi yasakların kaldırılmasını, fazla ödev verilmemesini istemişlerdir.

(*Asis M.A. Kısakürek*)

International Newsletter'den
Aralık 1969

Kanada

Kanada'da McGill Üniversitesi, üniversite seviyesinde öğrenim ve öğretim metotlarında reform ve yenileşmeyi teşvik etmek üzere bir faaliyet düzenlenmiştir. 18 Ağustos 1968 tarihinde bu amaçla bir merkez kurulmuştur. Bu merkez üç amaca hizmet edecektir:

i- Eğitimin her kademesindeki öğretim metotlarını değerlendirmeye yardım.

ii- Yeni öğretim metotları geliştirme ve bunları değerlendirme.

iii- Üniversite ve çevrede yeni öğretim metotları alanında tecrübeyi teşvik.

Bu konudaki faaliyet ve araştırmalar için 160.000 Dolar ayrılmıştır. Merkezin fonksiyonu, öğrenmeyi sağlayacak şartları geliştirmek için, öğretim teknolojisinin ve davranış metodolojisinin sistematik olarak uygulanmasıdır. Faaliyetler bilgi toplama ve uyarma, danışma ve araştırma olmak üzere üç yönde yürütülmektedir. Bu amaçla bültenler neşredilmekte, film ve Tv programları yapılmakta, seminerler ve kollokyumlar tertiplenmektedir. Çalışmaları yürüten merkez, kendi faaliyetleri ile ilgili olarak çalışan fakültelerle, özellikle Eğitim Fakültesi ile, Öğretim Merkezi ve Computer Merkezi ile sıkı bir işbirliğine girmiştir. (*Asis M.A. Kısakürek*)

International Newsletter'den
Aralık 1969

İngiltere

Hükümet 1966 Aralık'ında BBC'ye mahalli radyo neşriyatında bazı tecrübelerde bulunmak üzere yetki vermiş, buna göre 8 mahalli radyo kurulmuştur. Mahalli radyoların sayısı 1970 Eylül'ünde 12 ye, önümüzdeki 4 yıl içinde de 20 ye çıkacaktır. Radyoların ilginç yanlarından birini eğitim programları teşkil etmektedir. İleri sayılabilecek bu yeni programlarda özellikle üç konuya yer verilmektedir: Veliler ve öğretmenlere çocuklar ve okulları tanıtan programlar; yetişkinler için serbest zaman faaliyetleri; evde çalışan yetişkinler için programlar. Ayrıca veli, öğretmen ve eğitimciler arasındaki müzakereler, basit matematik, şehirde müzik, müzeler gibi programlar da yayınlanmaktadır. Kitle eğitimine büyük katkı sağ-layan bu programlar ilgiyle karşılanmaktadır. (*Asis. M.A. Kısakürek*)

Reports on Education'dan
Aralık 1969

Milletlerarası Bakalorya

İlk defa 1970 de organize edilecek olan bu sistem bir imtihan neci-cesinde, devletlerarası geçerliği olan bir diploma verecektir.

Buraya New York Birleşmiş Milletler Okulundan, Copenhanque Enternasyonal Okulundan, Beyrut Ulusal Kolejinden ve Tahran'da L'-iransaminden 100 kadar aday katılacaktır. Elde edilen bu diploma, Avus-tralya, Kanada, A.B.D. Fransa, Norveç, İsveç, İsviçre ve İngiltere'nin bazı üniversitelerine girme yetkisini verecektir. (*Asis. L. Ceritoğlu*)

Devletlerarası Kadınlar Birliği

Bu birliğin üç yıl süren kongresinin 22. ci toplantısı 9-20 Eylül 1970'de Konigstein (Federal Almanya) da toplanacak, Teknoloji çağında eğitim-üzerinde duracaktır. Burada eğitimde devamlılık, eğitimde sosyal güc, milletlerarası anlayış sorunlarının hâl çaresi araştırılacaktır. (*Asis. L. Ce-ritoğlu*)

1970 Eğitim Yılı

Birleşmiş Milletler Örgütü 17 Aralık 1968 de 23 ncü toplantısını yaparak 1970'i milletlerarası eğitim yılı kabul etmiştir. Amacı, eğitim, kültür olan bu örgüt'e UNESCO'da bağlıdır.

Genel Müdür M. Rene Maheu kurulun amaçlarını kısaca ifadeye çalışarak "Milletlerarası eğitim yılının basit bir kutlama töreninden ziyade, dünyadaki eğitim seviyesini yükseltmek için, bütün ülkeleri ciddi tedbirler almaya, davet etmektir" demiştir. Ayrıca gelişmekte olan ülkelerdeki eğitim krizi, öğrenci ve öğretim üyelerinde buna katılması, eğitim program ve metodlarının bu ülkelerin ihtiyaçlarını kapsayacak şekilde düzenlemenin zorunluğunu belirtmiştir.

Bu eğitim yılı AIE (L'année Internationale de l'Education) programı üç esas örgüt üzerinde kurulmuştur. Birincisi; eğitim ve öğretimi, bütün şekilleriyle, okul seviyesinde bırakmamak ve devamlı bir süreç haline getirmektir. İkincisi; millî programlar dışında, AIE Birleşmiş Milletler Komitesince, eğitimin sosyal, ekonomik gelişmeye yardımında, beraberlik eyleminde bulunmaktadır. Üçüncüsü ise, programların, bütünüyle milletlerarası birlikleri, hükümet faaliyetleri ve düşünme yönünden geliştirmeyi amaç edinmektir.

UNESCO bu alanda kararları tesbit eder, amaçları derinliğine çözüm yolu bulma açısından inceler. Örneğin: Yetişkinlerin okuma yazma sorununun halli, gelişmede zorunlu olan orta ve yüksek kadronun formasyonu, teknik ve umumi bütün öğretilere intibak gibi...

AIE'nin bütün amaçlarına erişebilmek için ulusal ve devletlerarası organizasyonun, inceleme, operasyon düzeninin birlikte meydana getirdiği sentez ve genel yönelimdeki değişikliği kabul etmesi gerektiği belirtilmektedir. (Asis. L. Ceritoğlu)

1969

Unesco Bulletin

AIE ile ilgili bazı üye devletlerin Planları

Avusturya-İkinci Eğitim plânını sunuyor-Bu plân Temmuz 1969 da Avusturya parlamentosuna sunulmuştu. 1970 yılında AIE bunu tekrar ele alacaktır. Pratik alandaki kontrolü de politikacılar, eğitimciler, sosyal ve ekonomik çevrelerden kurulu yetkili bir heyet tarafından kontrol edilecektir. Merkezî komiteye talebelerde iştirak edebileceklerdir.

Millî Eğitim Bakanlığı Klagenfurt'da en modern tesislerle yeni bir yüksek öğretmen koleji açacaktır.

Belçika-İki Önemli Sergi

AIE için bir ulusal komite teşkil edildi. Bu komite 17 Mart 1970 de Brüksel'deki Kongre Sarayında eğitimcileri biraraya getirmekle görevlidir. Biri Belçika'daki eğitimin evrimi ile ilgili, diğeri de Belçikalı eğitimcilerin yabancı memleketlerde elde ettikleri sonuçlar üzerinde iki sergi tertiplenecektir.

1970 Eğitim yılına halkın dikkatini çekmek için çeşitli radyo ve televizyon yayımları yapılacaktır.

Küba- devamlı Eğitim Üzerine Staj

UNESCO'nunda yardımıyla, Küba'da devamlı eğitim stajı organize edilecek, programlar ise takip eden senelerde neşredilecektir.

Kıbrıs-AIE Komitesinin Teşkilî-

Millî Eğitim Bakanı M.C. Sypridakis tarafından 12 azadan müteşekkil bir eğitim komitesi kurulacaktır. Üyeleri, özellikle sosyal ve ekonomik çevreden seçilen bu komite, UNESCO'nun AIE için yayımlanan konferans ve tavsiyeleri tercüme etmekle görevlidir.

Guatemala- Yüksek Komisyon-

UNESCO'nun AIE ile ilgili konferanslarındaki kararları tatbikata geçirmek için Millî Eğitim Bakanı bir "Yüksek Komisyon" kurmuştur.

Panama-1970 yılı "Ulusal Eğitimi Geliştirme yılı" olarak ilan edilmiştir. Özellikle devamlı eğitim ve öğretmenlik formasyonu üzerinde durulacaktır. Amaç, Eğitimi kalite ve kantite yönünden geliştirmektir.

Paraguay-Yakında Neşredilecek Olan Ulusal Plân-

Millî Eğitim Bakanı ve Millî Komisyon 1970 için bir çalışma plânı hazırlamış ve UNESCO'ya sunmuştur. Bu plânda; yüksek öğretim, İlk ve Orta öğretimde tabii ilimlerin önemi, tarım ve meslekî eğitim, halk eğitimi ve okur yazarlık sorunları yer almaktadır. Bu alanda yuvarlak masa toplantıları, konferanslar ve özel kurlar tertiplenecektir. "1970 okur yazarlığı geliştirme" yılı olarak ilân edilmiştir.

Polanya- 1970 Aralık ayında "gençlerin eğitimi için okul ve aile arasındaki işbirliği" üzerine bir konferans düzenlenecek bu konferansa 50 Polanyalı, 50 de yabancı mütehassıs katılacaktır.

İsveç-Özel Komite-

Sendika temsilcileri, öğretim üyeleri, gençlik teşekkülleri ve radyo televizyonun da iştirakiyle, AIE için Ulusal İsveç komisyonu teşkil edilmiştir. Bu komite geçen Ekim ayında toplanmış ve çalışmalarına başlamıştır.

A. B. D.

A.B.D. içindeki Eğitim Komiseri Vekili M. James E. Allen Jr. 6 Ekim 1969 da AIE'nin önemini belirten bir konuşma yapmıştır. Bu konuşmada AIE'ye üye olan bütün memleketlere, UNESCO ve Birleşmiş Milletler kanalı ile 1970 Eğitim Yılına iştirak etmeleri için çağrıda bulunmuş ve şu önemli hususlar üzerinde durulmasını istemiştir.

Eğitim Sistemlerinin, gençlerin şahsi kabiliyet ve isteklerine, içinde yaşadıkları toplumun ihtiyaçlarına göre düzenlenmesi,

Hiç bir fark gözetmeksizin her çocuğa en mükemmel eğitim imkânlarının sağlanması,

Eğitimle ilgili yeniliklerin kısa zamanda yayılmasının sağlanması.
(*Asis. L. Ceritoğlu*)

Unesco Bulletin
1969

Jean Amos Komensky (Comenius)

15 Kasım 1970 tarihi büyük Çek eğitimci ve Humanist'i Jan Amons Komesky'nin ömümünün üç yüzüncü yıl dönümüdür.

Bilhassa eğitim konusunda, insan düşüncesinin gelişmesine katkıda bulunan ve milletlerarası anlayışın devamlılığına çalışan bu büyük eğitimcinin humanizmde işgal ettiği yer büyüktür.

UNESCO, üye devletleri, Genel konferansın 15. ci toplantısına bu büyük öncüyü anmak için davet etmiştir.

Bu anma 28 Mart 1969'da Çekoslovakya'da "Öğretim Görevlileri günün'de" resmi bir törenle başlamış, 27-31 Mart'ta da Prag, Brno ve Braşlav'daki; Seri konferans ve Radyo-Televizyon yayınlarıyla da devam etmiştir.

Diğer gösteriler Comenius'un öldüğü Hollanda'da devam edecektir.
(*Asis. L. Ceritoğlu*)

Unesco Bulletin,
1970

Amerika Birleşik Devletlerinde Sınıfsız Okul

Sınıfsız Okul Mümkündür?

Bu sistem, geçici bir fantaziden uzak olup, ilk ve ortaöğretimde gün geçtikçe yaygınlaşmaktadır. Özellikle, köy okullarına ve bazı büyük şehirlerdeki fakir mahalle okullarına uygulanmaya başlanmıştır.

Bu uygulamada 1,5,9. sınıf ayırımı kalmamıştır. Sınıf diye bir şey olmadığı için, sınıf geçme sınıfta kalma söz konusu değildir. Ders yılı sonunda öğrenci ve öğretmenler karşılıklı olarak birbirlerini eleştirmekte ve bir sonraki ders yılının eğitim programı pedagojik bir atmosfer içerisinde hazırlanmış olmaktadır.

Bu okulun amacı, zihni yetenekleri farklı çocukları, zorunlu formlara sokmadan, kişisel çaba ve isteğine bağlı olarak öğretim vermektir.

Bu sistemin gelişmiş şekli, Californi Üniversitesine bağlı bir ilk okulda ve Los Angeles (UCLA)'da görülmektedir. (Asis. L.Ceritoğlu)

Perspectives de L'Education
1970

Konferans:

M. Rauf İnan, Ocak 1970'de Manevi Cihazlanma Cemiyeti'nde, Prof. Bedri Gürsoy'un kısa bir konuşma ile açtığı bir konferans verdi. Konferans "Türk Eğitim Tarihinden üç Anıt" Başlığını taşıyordu.

Sayın M. Rauf İnan, "eğitim tarihine Türklerin katkısı yoktur" şeklindeki iddiasının yanlış olduğunu söyledikten sonra, henüz Avrupa'da eğitimle ilgili kitaplar yazılmadan önce Türklerin bu konuda anıtlar bıraktıklarını belirtti ve konuşmasında bu anıtlardan Kutadgu Buluk, Kitabı Tarikul Edep ve Ma'rifethâme üzerinde durdu.

Kutadgu Bilik (Mutluluk Bilgisi), 1069'da Yusuf Has Hacib'in yazdığı bir eserdir; bu eserin genellikle devlet yönetimi ile ilgili siyasal öğütler ihtiva ettiği sanılır. Konferançı, Kutadgu Bilik'in, konuşmanın kuralları, kızların eğitimi v.s. gibi konularda da birtakım fikirler ihtiva ettiğini belirttikten sonra onun aydınlarımız arasında lâyük olduğu ilgiyi görmemesinden yakınmıştır.

İkinci anıt olarak konferansçı Kitabı Tarikul Edep'i (Edep Yolunun Kitabı) ele aldı. 1453,de Amasyalı Hüseyin oğlu Ali'nin yazdığı bu eser de, öğretmenlerin doktor olması gerektiği, çocukların hepsinin kabiliyetinin bir olmadığı, ve konuşmanın, oturmanın kuralları v.s. gibi konularda bir çok görüşler ihtiva etmektedir.

Nihayet konferansçı, Erzurumlu İbrahim Hakkı'nın Ma'rifetnâme'si üzerinde kısaca durmuştur. 1755 yıllarında yazılan bu ansiklopedik eser de terbiye konusunda görüşler ihtiva etmektedir; ancak onun en orijinal tarafı "tekâmül" fikrini ortaya atmasıdır: aynı fikri bir nazariye olarak Darwin bir asır sonra ileri sürecektir...(Asis. Dr. Y. Akyüz) 1970

Eğitim Şurası hazırlıkları ilerliyor

Millî Eğitim Bakanlığının Eğitim Şurasına ilişkin çalışmaları gittikçe hızlanıyor. Bu arada Eğitim Fakültesi son sınıf öğrencilerinin mezuniyet tezlerini şûra dökümanlarına katkı teşkil edecek şekilde ayarlamaları, fakülte çalışmalarını daha fonksiyonel ve dışa dönük bir hale getirmektedir. Nitekim, fakültemizden üç son sınıf öğrencisinin bu konuda yapmakta olduğu çalışmalar ilgililer tarafından takdirle karşılanmaktadır. (Asis. M.A. Kısakürek)

1970

Avrupa Konseyi

23-24 Şubat tarihlerinde Strazburg'da "Yüksek Öğretimde Çeşitlenme" konulu bir yuvarlak masa toplantısı yapılmıştır. Toplantının yazılı analizinde, genellikle yüksek öğretim kurumları ve üniversitelerde yapılan çalışmaların mahiyeti bakımından fark olsa dahi, bu iki tip müessesenin mezunlarına tanınan haklar açısından fark olmaması gereği üzerinde durulmuş ve çeşitlenmenin nedenleri, mahiyeti ve alınması lâzım gelen tedbirler üzerinde tartışılmıştır. Tartışmalarda üzerinde ısrarla durulan hususlardan birini yüksek öğretimde standartların korunması için alınması gereken tedbirler teşkil etmiştir. Ayrıca şu noktalarda görüş birliğine varılmıştır.

i- Yüksek okul ve üniversite ayırımı bir gerçektir. Bu müesseseler devam etmelidir ve edecektir. Fakat herhangi birine diğerinden fazla değer atfetmeye lüzum yoktur.

ii- Her iki müessese arasında ayırım yapmak için bir kriter tespitini yuvarlak masa reddetmiştir. Muhakak ki Avrupa gelenekleri ve milletlerarası üniversite için bir model vardır, fakat yüksek okullar bir memleketten diğerine fark göstermektedir.

iii- Bu müesseseler kanun karşısında eşit haklara sahip olmalıdır.

iv- Üniversite ve yüksek okullar araştırmaya önem vermelidir.

v- Öğrenciye aspirasyonlarına göre ders seçme hakkı verilmeli ve öğretmen öğrenci oranına dikkat edilmelidir.

vi- Diploma ve derece denkliği, kredi ve sömestir usulüne göre ayarlanmalıdır.

vii- Programlarda seçmeli derslere yer verildiğinde danışmanlık sisteminin kurulması gerekir. (Asis. M.A. Kısakürek)